

แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

ด้านที่ ๒ สถานการณ์นักเรียนและผู้ปกครอง

๖. มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

ผลการดำเนินงาน

หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ขานรับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) การมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) โดยจัดทำโครงการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนของวิทยาลัยในสังกัดอาชีวศึกษา/ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้นโดยวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การอบรมอาชีพเสริม ในชุมชน โดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับ มาใช้ต่อยอดหากต้องการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข “เรียนดี มีความสุข” ดังนี้

๑. มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ และประสบการณ์ไปต่อยอดเป็นผู้ประกอบการ และเพื่อเป็นเวทีให้นักเรียน นักศึกษาได้นำผลิตภัณฑ์ของตนเองมาจำหน่ายแล้วมีรายได้ระหว่างเรียนตลอดปีการศึกษา

๒. มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น

๓. มีการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

๔. มีการอบรมอาชีพเสริมในชุมชนจบแล้วมีงานทำ

๕. มีการพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

๖. มีสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๗. มีสถานศึกษาร่วมพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียน ในทุกสาขาวิชาชีพ เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน

๘. สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือหลักสูตรทวิศึกษาและผู้เรียนในระบบปกติ โดยมีโครงการหารายได้ระหว่างเรียน ภายใต้ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถานศึกษา

๙. มีเครือข่ายสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ พร้อมทั้งมีการจัดทำ MOU ร่วมกับสถานประกอบการ

ปัญหาอุปสรรค

๑. สถานประกอบการไม่เพียงพอ
๒. การประชาสัมพันธ์ ยังไม่ทั่วถึง
๓. ขาดเงินทุน และงบประมาณในการประกอบธุรกิจ
๔. นักเรียน นักศึกษา ฝึกงานไม่ตรงสาขา
๕. การยอมรับผู้เรียนด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่ต่ำกว่าระดับการปฏิบัติงานที่ต้องการของสถานประกอบการ
๖. การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านขายและด้านการประกอบธุรกิจ
๗. การแนะแนวการเรียนต่อสายวิชาชีพตามความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน
๘. การสร้างแรงจูงใจของสถานประกอบการในการรับเด็กไปฝึกงาน
๙. การสนับสนุนและผลักดันอย่างเต็มที่ พร้อมหรือความร่วมมือกับเครือข่าย ทั้งในระดับกระทรวง ความร่วมมือในระดับภูมิภาคกับกระทรวงมหาดไทย
๑๐. การผลิตกำลังคนระบบทวิภาคีกับกระทรวงแรงงาน และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งภาคเอกชนต่าง ๆ ด้วย
๑๑. การพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ
๑๒. การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างภาคประกอบการและภาคการศึกษา และปรับระเบียบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรค

๑. ควรจัดหาสถานประกอบการเพิ่ม

๒. เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์
๓. ควรจัดหาแหล่งทุนจากภายนอก
๔. ควรจัดหาแหล่งฝึกงานให้ตรงกับสาขาที่เรียน
๕. ควรมีองค์กรหรือหน่วยงานพัฒนาหลักสูตรและร่วมกำหนดสมรรถนะอาชีพที่ต้องการร่วมกัน
๖. ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการผลิต ด้านการตลาด
๗. แนะนำการเรียนต่อสายวิชาชีพตามความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน
๘. สร้างแรงจูงใจของสถานประกอบการในการรับเด็กไปฝึกงาน
๙. สนับสนุนและผลักดันอย่างเต็มที่ พร้อมหาหรือความร่วมมือกับเครือข่าย ทั้งในระดับกระทรวง ความร่วมมือในระดับภูมิภาคกับกระทรวงมหาดไทย

๑๐. ผลิตกำลังคนระบบทวิภาคีกับกระทรวงแรงงาน และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม รวมทั้งภาคเอกชนต่าง ๆ ด้วย

๑๑. เน้นพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ

๑๒. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างภาคประกอบการและภาคการศึกษา และปรับระเบียบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับตามแนวทางการแก้ไขปัญหาคอขวด

๑. มีสถานประกอบการเพียงพอ
๒. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูล
๓. นักเรียน นักศึกษา มีทุนในการประกอบการ
๔. นักเรียน นักศึกษา มีทักษะตรงสาขาที่เรียน
๕. ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ มีรายได้ หรือค่าตอบแทนในระหว่างเรียนและจบการศึกษามีงานทำ ๑๐๐%
๖. กำหนดเป้าหมายการสร้างแบรนด์ให้ชัดเจน
๗. ผู้เรียน ได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงด้านทักษะอาชีพ และสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับมาใช้ต่อยอดหากต้องการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไปได้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ผู้เรียน มีเป้าหมายที่ชัดเจน ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ
๒. ผู้เรียนจบการศึกษา และมีงานทำ
๓. ผู้เรียน นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดสร้างรายได้เป็นอาชีพในอนาคต
๔. ความวิริยะอุตสาหะของครูที่ปรึกษาและผู้เรียน
๕. เงินทุนในการประกอบธุรกิจ
๖. สถานศึกษาดำเนินตามกระบวนการ PDCA คือ ศึกษาสภาพบริบท วางแผน ดำเนินการ ผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาในครั้งต่อไป
๗. การดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสาขาวิชาชีพ ภายใต้ความพร้อมที่มีความสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ
๘. สร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับต่อองค์กรภายนอก
๙. นักศึกษามีสถานที่ฝึกอาชีพตรงตามสาขาวิชา หลากหลายสาขาวิชา

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรนำแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ไปใช้ในการบริหารจัดการ
๒. สถานประกอบการควรนำแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไปปรึกษาหารือกับสถานศึกษา เพื่อจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
๓. ภาครัฐเพิ่มมาตรการจูงใจ ในการสร้างความร่วมมือในการร่วมจัดการศึกษา
๔. สถานศึกษาควรดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ภายใต้อความพร้อมของสาขาวิชาชีพ และบริบทของสถานศึกษาอย่างแท้จริง
๕. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุน ร่วมบูรณาการในการดำเนินการตามโครงการอย่างจริงจัง ปฏิบัติได้จริง เช่น การปรับระเบียบ แนวปฏิบัติ หลักสูตรฯ การให้วุฒิผลการเรียน วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ของผู้เรียน และสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน